

певного напрямку підготовки, до конкретної спеціалізації, а у перспективі — до кожного студента активізує навчальний процес, а відтак підвищує його ефективність.

Чук О. В., канд. екон. наук, старший викладач кафедри бухгалтерського обліку

ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО СИСТЕМАТИЧНОГО НАВЧАННЯ ТА РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ З КУРСУ «БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК»

Сьогодні в навчанні студентів панує тенденція щодо зниження рівня їх активності. Майже всі викладачі надують перевагу лекційним заняттям, і лише інколи перериваються на обговорення або бесіду. Дехто включає в процес навчання гру або роботу в малих групах. Однак таке живе активне навчання є скоріше не систематичним, а епізодичним. Чому ж склалася така ситуація? Викладач обирає той стиль викладання, яким колись навчали його самого. Але сьогоднішні студенти є продуктом інформаційного суспільства з його різноманітністю, рухливістю, мінливістю. До того ж кожен із студентів є яскравою особистістю з індивідуальним рівнем інтелектуального розвитку, стилем сприйняття, запам'ятовуванням і дослідження. Іншою причиною недостатньої активності на заняттях є те, що для викладача глибоке вивчення предмета потребує багато часу, а на роздуми і спілкування, власні судження часу вже не вистачає. Переважна більшість викладачів намагається передати студентам якомога більше інформації з упевненістю, що інтерактивне навчання забирає надто багато часу і це є найвагоміший негативний аргумент у навчальному процесі. Нарешті, причиною пасивного навчання студентів є відсутність достатньої кількості технічних засобів для організації інтерактивного навчання в будь-якій аудиторії.

Навіть 2400 років тому китайський філософ Конфуцій сказав: «Те, що я чую, я забуваю. Те, що я бачу, я пам'ятаю. Те, що я роблю, я розумію». Ці твердження обґрунтовують потреби людини в активному навчанні, адже те, що чує, бачить, і обговорює студент, він починає розуміти, набуває знань і навичок.

У процесі викладання студентам предмету я помітила залежність уважно слухати мене студентами від того, як я говорю (у якому темпі). Але, навіть тоді, коли навчальний матеріал цікавий,

студентам важко зосереджувати увагу протягом тривалого часу. Вони починають обдумувати деталі почутого чи відволікатися на сторонню проблему. Тому використання наочності під час лекції збільшує запам'ятовування матеріалу і концентрує увагу студентів. Доведено, що використання візуальних засобів під час навчання на 200 % поліпшує результати, а сама презентація забирає на 40 % менше часу, підсилює усну подачу матеріалу.

Проте слухати і бачити, як показує досвід, не є достатнім для того, щоб здобути міцних знань. Коли ми обговорюємо питання зі студентами, матеріалу засвоюється набагато більше ніж при монологічному поясненні. Коли навчання пасивне, студенти не простежують зв'язки з тим, що їм викладають, з тим, що вони вже знають і як думають і це не забезпечує повноцінного засвоєння, а мозок не зберігає те, що було представлено. Варто розуміти, що для засвоєння матеріалу потрібно кілька «підходів» студентів до одного і того ж змісту, щоб дати їм можливість засвоїти його. Ці підходи не повинні повторювати початковий етап сприйняття. Наприклад, у бухгалтерському обліку це засвоєння теорії, потім виконання практичної роботи, що поступово ускладнюється. Кожен зі способів опрацювання матеріалу студентами формує їх нерозуміння змісту і врешті предмету в цілому. Так формується розуміння змісту, що іноді є більше важливим ніж зміст інформації, а студент знаходиться у стані пошуку, хоче отримати відповідь на питання, потребує більшої інформації для вирішення проблеми або колективно розмірковує над способом виконання поставленого завдання.

Звертаючись до власного досвіду викладання, слід зазначити, що ефективність роботи в аудиторії на діловому рівні залежить насамперед від соціально-психологічного аспекту. Активність, впевненість, результативність студента на занятті залежить від психологічної атмосфери і комфорту в аудиторії, яку створює в першу чергу викладач. Коли комунікаційні зв'язки виникають між усіма студентами в групі і викладачем, у студента з'являється можливість поділитися своїми думками в рамках певної теми, зробити свої висновки, уважно вислухати думку викладача і своїх товаришів, включити в процес навчання всіх студентів групи. Взаємонавчання є одним з найефективніших способів засвоєння знань. Студенти опановують навички міжособистісного спілкування — це вміння слухати себе і інших, відтворювати те, що почуто, пояснювати, задавати питання. У такій моделі навчання має сприйматися процес просування до знань, як проблема сьогодення. Це сприяє у студентів бажанню навчатися і спільно з викладачем розв'язувати проблеми, що виникли.